Har fodboldens transfersystem fået det røde kort?

EU Domstolen afsagde den 04.10.2024 en dom, der sandsynligvis vil blive kendt som Diarra-dommen, og den kommer helt sikkert til at ændre det nuværende transfersystem i fodbold fuldstændigt, mens konsekvenserne må forventes at blive endnu mere (økonomisk) omfattende end Bosman-dommen.

November 2024

Af Lars Hovmand Mikkelsen, Abogado (spansk advokat), Cand.jur. & FIFA Football Agent

Indrømmet, jeg er super passioneret i forhold til emnet. Faktisk så meget at jeg i sin tid valgte at skrive min juridiske specialeafhandling i sportsret ved Københavns Universitet under overskriften *Fodboldkontrakters opsigelige uopsigelighed?* om lige netop den problematik, der nu er ved at komme i fokus efter Domstolen har afsagt en dom, hvor den er nået frem til den samme konklusion, som jeg kom frem til i min specialeafhandling for 24 år siden.

Afgrænsning

I sin dom behandler EU Domstolen, herefter Domstolen, FIFA´s transferregler i relation til de EU regler der:

1. sikrer arbejdskraftens frie bevægelighed, og
2. forbyder alle aftaler mellem virksomheder, der har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen for det indre marked.

I denne artikel behandler jeg alene den del af Diarra-dommen, der vedrører ovenstående punkt 1.

De faktiske forhold i Diarra-dommen

Den franske, nu tidligere fodboldspiller, Lassana Diarra, indgik i august 2013 en fireårig ansættelseskontrakt med Lokomotiv Moskva, men klubben ophævede kontrakten i august 2014 på grund af spillerens adfærd og indbragte sagen for FIFA i september 2014 med krav om betaling af 20 mio euro som følge af spillerens kontraktbrud uden gyldig grund.

FIFA gav i maj 2015 Lokomotiv Moskva delvist medhold i denne påstand og pålagde Diarra at betale 10,5 mio euro i estatning til klubben.

I mellemtiden, februar 2015, havde Diarra fået et kontrakttilbud fra den belgiske fodboldklub Sporting Charleroi, der var betinget af, at han kunne registreres som spillerberettiget for klubben, og at klubben fik en

Hvad vil der ske til januar 2025 ?

Konsekvenserne af Diarra-dommen vil indfinde sig allerede til januar 2025, når transfervinduet åbner, og det helt store spørgsmål bliver, om klubberne fortsat vil acceptere at skulle betale store transfersummer for at kunne ansætte nye fodboldspillere, når det hidtidige transfersystem er bundet sammen af et regelsæt, der ikke tillades af EU Domstolen.

skriftlig og ubetinget bekræftelse på, at den ikke kunne holdes solidarisk ansvarlig for betaling af erstatning til Lokomotiv Moskva.

Efter kontakt til de respektive fodboldforbund og FIFA kunne Diarra ikke levere dette, da en registering som spilleberettiget i henhold til FIFA´s regler kun kunne finde sted, når Lokomotiv Moskva havde udstedt et Internationalt Transfer Certifikat.

Diarra anlagde herefter i december 2015 sag ved retten i Charleroi, Belgien, med påstand om, at FIFA og det belgiske fodboldforbund skulle betale en erstatning for det tab, som han havde lidt ved ikke at kunne indgå en spillerkontrakt med Sporting Charleroi, som en følge af reglerne i transfersystemet.

I januar 2017 blev der afsagt dom, der gav Diarra medhold, hvorefter FIFA indgav appel til appeldomstolen i Mons, Belgien, der før den træffer sin afgørelse, har forelagt EU Domstolen problemstillingen i oktober 2022, og det er disse spørgsmål, som EU Domstolen har besvaret ved afsigelse af Diarra-dommen.

FIFA´s transferregler

De af FIFA´s regler, der herefter omhandles i Diarra-dommen, består af individuelle bestemmelser, der i samspil udgør et transfersystem, der regulerer følgende:

- Beregning af den erstatning, som spilleren skal betale i tilfælde af et ensidigt kontraktbrud uden gyldig grund.
- Solidarisk hæftelse for en ny klub i forhold til betaling af erstatning fra spiller til tidligere klub.
- Formodningsregel hvorefter den nye klub formodes at have tilskyndet spiller til at bryde sin kontrakt med den tidligere klub og derfor idømmes sportslig sanktion.
- Udstedelse af International Transfer Certifikat.

De nævnte regler suppleres i FIFA´s regelsæt af yderligere bestemmelser, der også udgør en del af transfersystemet, f.eks. regler om transfervinduer, men disse bestemmelser behandles ikke i Diarra-dommen.

Hindring af arbejdskraftens frie bevægelighed

Det er art. 45 i EUF traktaten, der sikrer arbejdskraftens frie bevægelighed, og den er således til hinder for enhver foranstaltning, der hindrer denne.

Undtagelser hertil kan gøres i forhold til regler, der:

- *forfølger et legitimt mål af almen interesse*, og
- overholder ***proportionalitetsprincippet.***

Sådanne regler må godt hindre arbejdskraftens frie bevægelighed, og forståelse samt overholdelse af proportionalitetsprincippet er derfor helt afgørende for at kunne forstå og dermed løse problemstillingen.

Proportionalitetsprincippet

En foranstaltning (regel) overholder proportionalitetsprincippet, hvis den:

A. Er egnet til at sikre gennemførelse af det legitime formål af almen interesse, og
B. Ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

Begge betingelser skal være opfyldt.

I nylige domme, herunder i Diarra-dommen, har Domstolen præciseret, at:

C. En bestemmelse kun anses for at være egnet, hvis den reelt opfylder hensynet om at nå målet på en *sammenhængende og systematisk måde*.

Vil klubberne kræve erstatning af FIFA for transferbetalinger?

Eftersom FIFA har faciliteret et transfersystem i strid med EU retten, og som har haft den konsekvens, at klubberne har været nødt til at betale ofte store transferbeløb for at kunne ansætte en ny fodboldspiller, må klubberne i øjeblikket overveje, hvorvidt der kan kræves erstatning af FIFA og de lokale fodboldforbund for disse betalinger.

Kan transferreglerne retfærdiggøres af et legitimt formål?

I Diarra-dommen kommer Domstolen ikke overraskende frem til, at FIFA´s transferregler udgør en hindring af arbejdskraftens frie bevægelighed, og spørgsmålet bliver herefter, hvorvidt reglerne forfølger et legitimt mål af almen interesse, og hvis dette kan bekræftes, om reglerne overholder **proportionalitetsprincippet** eller ej.

Legitimt formål af almen interesse

I første omgang undersøger Domstolen derfor om formålet, der forfølges med transferreglerne, er legitimt og af almen interesse, og som af FIFA er angivet som :

a) Opretholde den aftalemæssige stabilitet og de professionelle fodboldklubbers stabilitet.
b) I bredere forstand at bevare integriteten, de lige vilkår og afviklingen af sportsturneringer mellem fodboldklubber.
c) Beskytte de arbejdstagere, som professionelle fodboldspillere er.

I forhold til formålet om beskyttelse af arbejdstagerne, bemærker Domstolen, at dette formål ikke fremgår af FIFA´s vedtægter, og at FIFA ikke har fået overdraget sådanne særlige opgaver fra offentlige myndigheder!

For så vidt angår formålet om at sikre lige vilkår i de sportslige kampe konstaterer Domstolen, at det *"udgør et legitimt mål af almen interesse, som kan forfølges af et sportsforbund, f.eks. ved at vedtage regler, der fastsætter transferfrister for spillere med henblik på at undgå, at der foretages transfer på et sent tidspunkt, der i væsentlig grad kunne ændre et holds styrke under turneringerne, hvilket ville vanskeliggøre sammenligneligheden af de resultater, som de enkelte hold har opnået og dermed vanskeliggøre den gnidningsfrie afvikling af turneringerne som helhed".*

Om samme formål fortsætter Domstolen, at det har *"en særlig betydning i forbindelse med fodbold, henset til den essentielle rolle, som sportslige [meritter] spiller i forbindelse med afviklingen af turneringer på såvel europæisk som national plan. Denne væsentlige rolle kan nemlig kun garanteres, hvis alle de deltagende hold møder hinanden under betingelser, der er ensartede med hensyn til regler og teknik, og som sikrer en vis grad af lige muligheder".*

Videre bemærker Domstolen, at *"eftersom sammensætningen af hold er et af de vigtigste parametre i forbindelse med turneringer, hvorunder professionelle fodboldklubber møder hinanden, kan det nævnte formål endelig begrunde vedtagelsen af […] regler, der har til formål at sikre opretholdelsen af en vis grad af stabilitet i klubbernes [spillertrupper], og som tjener som udklækningssted for sammensætningen af de hold, som nævnte klubber kan [anvende i klubturneringer] ".*

Endelig udtaler Domstolen, at *"opretholdelsen af en vis grad af stabilitet i [spillertruppen] og dermed af en vis kontinuitet i de dertil knyttede kontrakter skal således anses […] som et af de mulige midler til bidrage til forfølgelsen af det legitime mål af almen interesse, der består i at sikre lige vilkår i [klubfodboldturneringer].*

Det betyder altså, at det er et legitimt formål at sikre lige vilkår for klubberne, og at dette i følge Domstolen kan gøres med midler som f.eks. transfervinduer og regler, der til en vis grad sikrer stabilitet i spillertruppen og kontinuitet i spillerkontrakterne.

Transferreglerne må derfor godt hindre arbejdskraftens frie bevægelighed, såfremt de forfølger dette formål, men det er en betingelse, at de samtidig overholder proportionalitetsprincippet.

Vil spillerne kræve erstatning af FIFA/nationale forbund for klubskifter, der aldrig blev til noget?

Eftersom FIFA har faciliteret et transfersystem i strid med EU retten, og som har haft den konsekvens, at klubberne de facto har haft en vetoret, hvis en spiller ønskede at skifte til en ny klub, er spørgsmålet om spillerne nu, på samme måde som Diarra, vil stævne FIFA og / eller de nationale fodboldforbund?

Overholder transfersystemet så proportionalitetsprincippet?

I sin undersøgelse af dette spørgsmål konstaterer Domstolen, at reglerne i transfersystemet *"anses for at være egnede til at sikre virkeliggørelsen af det formål, der består i at sikre lige vilkår i fodboldturneringer mellem klubber, idet de hver for sig på sin måde bidrager til at opretholde en vis grad af stabilitet i [spillertruppen] i alle de professionelle fodboldklubber, der kan deltage i disse turneringer"*.

Domstolen bemærker herefter, at disse forskellige regler dog i flere henseender synes *"at gå ud over, eller endog for visses vedkommende, at gå langt ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål"*.

Dette er således tilfældet med reglen i transfersystemet, der fastsætter forskellige kriterier for beregningen af den erstatning, som spilleren skal betale til sin klub i tilfælde af et ensidigt kontraktbrud uden gyldig grund.

Domstolen bemærker i øvrigt hertil, at udtrykket "uden gyldig grund" ikke er præcist defineret.

Beregning af den erstatning, som spilleren skal betale i tilfælde af et ensidigt kontraktbrud uden gyldig grund

Kritierne for beregning af erstatning består i transfersystemet af:

- Behørig hensyntagen til gældende ret i det pågældende land.
- Sportens specifikke forhold.
- Ethvert andet objektivt kriterium, hvilket blandt andet omfatter løn i nuværende og/eller ny kontrakt, nugældende kontrakts restløbetid op til fem år, udgifter og andre omkostninger, som den tidligere klub skal afholde eller har betalt.

Domstolen udtaler herom, at kriteriet om behørig hensyntagen til gældende ret i det pågældende land ikke er en effektiv overholdelse af denne ret, da FIFA hidtil ikke selv har tillagt gældende ret i det pågældende land nogen betydning i sin egen sagsbehandling.

Videre fastslår Domstolen, at *"en sådan manglende reel hensyntagen, og dermed en effektiv overholdelse af gældende ret i det pågældende land, går […] åbenbart videre, end hvad der kan være nødvendigt for at opretholde en vis grad af stabilitet i klubbernes [spillertrupper] med henblik på at sikre lige vilkår i forboldturneringer mellem klubber"*.

Med andre ord må det altså betyde, at gældende ret i det pågældende land skal indgå som et kriterie når den erstatning, som en spiller måtte skulle betale til en klub for et ensidigt kontraktbrud, skal opgøres.

I relation til sportens specifikke forhold er Domstolen af den opfattelse, at FIFA henviser til "*et generelt begreb, uden at det dog ledsages af en præcis definition, der gør det muligt at forstå, på hvilket grundlag og efter hvilke nærmere regler dette kriterium kan have indflydelse på beregningen af den erstatning, som spilleren skal betale [og] selv om det præsenteres som et ´objetivt kriterium´ i realiteten er egnet til en skønsmæssig gennemførelse, som derfor er uforudsigelig og vanskelig at kontrollere. […] Et kriterium, der har sådanne kendetegn og har sådanne konsekvenser, kan […] ikke anses for at være nødvendig for at sikre lige vilkår i klubturneringer i fodbold"*.

For så vidt angår de øvrige kriterier for beregning af erstatning bemærker Domstolen, at selvom de "*umiddelbart forekommer mere objektive og kontrollerbare […], synes de ikke desto mindre at gå langt ud over, hvad der er nødvendigt"*.

Hvordan kan klubberne fremadrettet fastholde spillerne?

- ◊ Hvilke muligheder giver national (dansk) ret?
- ◊ Hvad gør man i andre brancher?
- ◊ Karriereplanlægning?
- ◊ Sammensætningen af det rigtige hold?
- ◊ Spillerens status på holdet?
- ◊ Sportslige værdier?
- ◊ Sportslig niveau?
- ◊ Klubbens naturlige ´power of attraction´?

Det drejer sig blandt andet om løn m.v. indeholdt i en ny kontrakt, som spilleren måtte have indgået, da disse elementer savner sammenhæng med kontrakten med spillerens tidligere klub. Omkostninger og udgifter, som den tidligere klub har afholdt i forbindelse med spillerens transfer til denne klub forekommer særligt urimeligt at skulle tage hensyn til, eftersom gør det muligt at overføre potentielt betydelige byrder, som i første omgang udelukkende er blevet forhandlet af andre personer og i deres egen interesse, såsom de klubber, der er parter i transferen, eller tredjemænd, der har deltaget.

Domstolen fastslår derfor herom, at *"sådanne erstatningskriterier i højere grad synes at have til formål at beskytte klubbernes økonomiske interesserer i den økonomiske sammenhæng, der er særegne for transfer af spillere mellem disse, end at sikre en tilfredsstillende afvikling af sportsturneringer, hvilket i øvrigt bekræftes af den måde, hvorpå disse kriterier fortolkes og anvendes af [FIFA selv] og af [sportsdomstolen] CAS".*

Solidarisk hæftelse for ny klub

I forhold til reglen i transfersystemet, hvorefter spillerens nye klub hæfter solidarisk for den erstatning, som en spiller skal betale til sin tidligere klub i tilfælde af kontraktbrud uden gyldig grund, udtaler Domstolen, at reglen ved første øjekast ikke synes at overholde proportionalitetsprincippet, navnlig da der ikke tages hensyn til den faktiske adfærd fra den nye klub, og da erstatningen beregnes på grundlag af de kriterier, der som før beskrevet lider af mangler.

Formodningsregel og sportslig sanktion

Det samme gør sig i følge Domstolen gældende i forhold til formodningsreglen indeholdt i transfersystemet, hvorefter den nye klub formodes at have tilskyndet spilleren til kontraktbrud uden gyldig grund med sin tidligere klub, og som følge heraf risikerer en sportslig sanktion bestående i et generelt forbud mod at registrere nye spillere i to hele og på hinanden følgende registreringsperioder.

I relation til idømmelse af sportslige sanktioner generelt, fastslår Domstolen, at det står FIFA frit for at fastsætte sådanne, men de kan kun tillades, hvis de er undergivet kriterier, der er gennemsigtige og objektive, ikke er udtryk for forskelsbehandling og er forholdsmæssige.

Forbud mod udstedelse af internationalt transfer certifikat

Om den del af transferreglerne, der vedrører forbud mod udstedelse af et internationalt transfer certifikat, når den tidligere klub og spilleren står over for en kontraktsmæssig tvist, konkluderer Domstolen, at den er i åbenbar strid med proportionalitetsprincippet, og at den ikke kan begrundes i et angivelivt ønske om at sikre en hensigtmæssig afvikling af sportsturneringer.

Domstolens konklusion

Domstolen konkluderer i dommen, at transfersystemet udgør en hindring for arbejdskraftens frie bevægelighed, og at FIFA derfor skal godtgøre overfor den belgiske domstol, der har bedt om Domstolens mening i sagen, at transferreglerne ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå målet om at sikre regelmæssighed i fodboldturneringer mellem klubber ved at opretholde en vis grad af stabilitet i de profesionelle fodboldklubbers spillertrupper.

Hvad bliver udfaldet af den belgiske dom?

Den belgiske domstol, der har bedt Domstolen besvare sine spørgsmål, skal nu afslutte sagen i det belgiske retssystem og afsige sin dom, der i parentes bemærket skal have Domstolens bemærkninger for øje.

Hvordan kommer et nyt transfersystem til at se ud?

- ◊ Kun ét transfervindue om året?
- ◊ Opsigelsesadgang?
- ◊ Omfordelingssystem af indtægter?
- ◊ Transferbetaling udmålt efter national ret?
- ◊ Hvad med de lande (f.eks. Spanien), der har særlige lovbestemte udmålingsregler / klausuler, der nu må antages at konflikte med Diarra-dommen?

Ingen er vist derfor i tvivl om, at udfaldet af dén afgørelse vil være i overensstemmelse med de bemærkninger og konklusioner, som Domstolen er fremkommet med i Diarra-dommen.

Fodboldkontrakters opsigelige uopsigelighed?

I min specialeafhandling *Fodboldkontrakters opsigelige uopsigelighed?*, som jeg skrev i faget sportsret på jurauddannelsen ved Københavns Universitet, konkluderede jeg for 24 år siden, at daværende transfersystem var retsstridigt, både i relation til EU regler og dansk ret, og at der ikke kunne gøres undtagelser herfra under henvisning til de dengang fremsatte ellers anerkendte legitime mål om at sikre ligevægten mellem klubberne ved at opretholde en vis konkurrence og usikkerhed om resultaterne, samt fremmelse af unge spilleres ansættelse og videreuddannelse, da reglerne (uopsigelige åremålskontrakter) går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål og kun til dels er et egnet middel hertil.

Transfersystemet af i dag er ikke meget anderledes end det var dengang, hvor jeg skrev mit speciale, og udfaldet af Diarra-dommen kommer derfor ikke som en overraskelse for mig.

Risikobetonet forretningsmodel

Jeg er overbevist om, at jeg ikke er den eneste, der har overvejet og konkluderet, at transfersystemets dage har været talte stort set siden Bosman-dommen blev afsagt i 1995, og det har derfor også været overraskende og uforståeligt for mig at se, hvordan stort set samtlige fodboldklubber over de seneste 30 år har gjort det til sin corebusiness at sælge (sine bedste) fodboldspillere.

En forretningsmodel der i dén grad må siges at være usikker og risikobetonet, da den er baseret på et transfersystem opbygget af bestemmelser, der nu er blevet sat ud af spillet af Domstolen.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på, hvordan behovet for den skatte– og regnskabsmæssige behandling af transfersummer i klubregnskaberne i sin tid gjorde det nødvendigt at finde en fælles forståelse af, hvad pokker det egentlig er en fodboldklub køber og sælger, når der betales eller modtages en transfersum?

I dag er det de færreste, der taler om andet end køb og salg af kontraktrettigheder, og selvom der i virkeligheden har været tale om køb og salg af fodboldspillere, har denne noget søgte / kunstige tilpasning af udefinerbare indtægter og udgifter i et regulært regelsæt om regnskaber, med krav om en balance der angiver aktiver og passiver, afskrivningsregler, opgørelse af årets resultat m.v., over tid normaliseret og gjort handel med fodboldspillere, forklædt som kontraktrettigheder, til en acceptabel forretningsmodel.

Det er min antagelse, at de fleste fodboldklubbers forretningsmodel for nuværende i meget høj grad er baseret på salg af spillere og dermed på et transfersystem, der nu har fået det røde kort af Domstolen.

Der er derfor behov for nøje af overveje fremtidens forretningsmodel i disse fodboldklubbers bestyrelser, hvor mange spørgsmål vil melde sig på banen i takt med, at de mulige konsekvenser af Diarra-dommen går op for klubber, spillere, agenter, forbund og fodboldfans i al almindelighed.

Fremtidens forretningsmodel i en fodboldklub

I min optik bør det helt centrale i en fodboldklub vel være, at man forsøger at vinde så mange fodboldkampe som overhovedet muligt (i den henseende er det næppe optimalt, at man sælger sine bedste spillere til sine konkurrenter) og på baggrund heraf afsøger og optimerer de indtægtsmuligheder, som gode sportslige resultater kan afstedkomme.

Kan klubberne overleve uden en drastisk ændring af deres forretningsmodel?

Hvis der ikke er et transfersystem, der kan sikre klubberne, at de modtager en transferbetaling, vil disse klubber være nødt til at genopfinde dele af deres forretningsmodel, og afsøge samt optimere andre indtægtskilder. Hvis der ikke modtages transfer for salg af spillere, skal der omvendt heller ikke betales for nye spillere ....

Det er velsagtens kun fantasien, der sætter grænser for disse muligheder, så længe forretningsmodellen blot holder sig inden for lovens grænser, og i stedet for at se Diarra-dommen som en katastrofe, når man nu ikke længere kan forvente at oppebære betydelige indtægter fra spillersalg, kunne klubberne i stedet vælge at gribe den nu opståede mulighed til at genopfinde dele af deres forretningsmodel.

I den forbindelse bør det have betydning, at det så ikke længere bør være nødvendigt for klubben at skulle betale en (stor) transfersum til en spillers tidligere klub.

Alternativ til transfersystemet

I min specialeafhandling *Fodboldkontrakters opsigelige uopsigelighed?*, som jeg mere nøjagtigt indleverede til bedømmelse i december 2000, opstillede jeg et alternativ til transfersystemet, der blandt andet bestod af anvendelsen af transfervinduer, da sådanne var godkendt af Domstolen, også selvom de i udgangspunktet udgør en foranstaltning, der hindrer arbejdskraftens frie bevægelighed.

Jeg husker derfor også, da FIFA i september 2001 netop introducerede transfervinduer i fodbold, selvfølgelig ikke på grund af min specialeafhandling, men velsagtens fordi de også kunne læse mellem linierne, at transfervinduer kunne udgøre en del af et samlet regelsæt om transfer af spillere.

Transfervinduer begrænser nemlig på en god sportslig måde spillernes mulighed for at skifte til andre klubber i løbet af en sæson, og de imødegår klubbernes behov for en vis stabilitet i spillertrupperne, hvorfor ét transfervindue pr. sæson synes bedre end de nuværende to.

Udover transfervinduer bestod det beskrevne alternativ til transfersystemet i min specialeafhandling af en opsigelsesadgang for både klub og spiller mod betaling af en erstatning udmålt efter nationale regler, og et omfordelingssystem af en del af klubbernes indtægter.

Hvorvidt et nyt transfersystem vil inkludere sådanne mekanismer må tiden vise, men sikkert er det, at transfersystemet står overfor en dramatisk ændring.

Forbud mod dannelse af kartel

Diarra-dommen omhandler også forbuddet mod aftaler mellem virksomheder, der har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for det indre marked, og Domstolen konkluderer, at transfersystemet er omfattet af forbuddet og kun kan fritages, hvis det ved overbevisende argumenter og beviser kan godtgøres, at alle betingelser herfor er opfyldt, hvilket ikke synes at være tilfældet.

I den forbindelse skal man nok erindre sig, at det ifølge Domstolen er legitimt at forfølge et mål om at sikre ligevægten mellem klubberne, og at det kan ske med midler som f.eks. transfervinduer og regler, der til en vis grad sikrer stabilitet i spillertruppen og kontinuitet i spillerkontrakterne, men reglerne skal være **proportionale**.

Hvad er konsekvenserne af Diarra-dommen?

Det næste transfervindue vil nok give nogle svar på flere af de spørgsmål, der har meldt sig på banen i forhold til konsekvenserne af Diarra-dommen, men hvornår de helt store spørgsmål vil blive besvaret, er der vist endnu ikke nogle der ved.

Interessant bliver det dog at få svar på følgende:

- Vil klubberne kræve erstatning af FIFA og / eller de nationale forbund for allerede foretagne transferbetalinger?
- Vil spillerne, på samme måde som Diarra, kræve erstatning af FIFA / de nationale forbund for klubskifter, der aldrig blev til noget?
- Kan klubberne fremadrettet fastholde en spiller i en periode, der er længere end én sæson?
- Hvordan kommer transfersystemet til at se ud?
- Kan klubberne overleve uden en drastisk ændring af deres forretningsmodel, og hvordan kommer den til at se ud?

Lars Hovmand Mikkelsen er founder af Conradius Sport S.L. og founding partner af Mikkelaw S.L.P.